

Σχολιασμός – Προτάσεις
επί του Κειμένου Πολιτικής:
**“Στρατιωτική Θητεία
& Άμυνα”**
των Μάνου Ηλιάδη
και Θάνου Ντόκου

Των Γεωργίου Μανασσή

Υποπλοίαρχου ΠΝ, MA in SEE Studies - Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

και Κωνσταντίνου Σάραγκα

Εφ. Υπολοχαγού (ΠΖ-Σ), B.Sc in International & European Studies – Πανεπιστήμιο
Πειραιά, M.Sc. in European Politics & Governance –LSE, MBA – Vlerick Business School
Belgium

Μάιος 2019

ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Νο107/2019

Copyright © 2019

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)¹

Λεωφ. Βασιλίσσης Σοφίας 49, 10676, Αθήνα

Τηλ: (+30) 210 7257110-1, fax: (+30) 210 7257114,

e-mail: eliamep@eliamep.gr,

url: www.eliamep.gr

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος

Κείμενο Εργασίας Νο107/2019

**Σχολιασμός – Προτάσεις επί του Κειμένου Πολιτικής:
“Στρατιωτική Θητεία & Άμυνα”**

ΤΩΝ Μάνου Ηλιάδη και Θάνου Ντόκου

ΤΩΝ

Γεωργίου Μανασσή², Υποπλοίαρχου ΠΝ, MA in SEE Studies - Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

και

Κωνσταντίνου Σάραγκα, Εφ. Υπολοχαγού (ΠΖ-Σ), B.Sc in International & European Studies – Πανεπιστήμιο Πειραιά, M.Sc. in European Politics & Governance –LSE, MBA – Vlerick Business School-Belgium

---

¹ Το ΕΛΙΑΜΕΠ δεν υιοθετεί ως ίδρυμα πολιτικές θέσεις. Καταβάλλει μάλιστα προσπάθεια να παρουσιάζονται στα πλαίσια των εκδηλώσεων του και στο μέτρο του δυνατού όλες οι υπάρχουσες απόψεις. Υπό το πρίσμα αυτό, οι αναλύσεις και οι γνώμες που δημοσιεύονται στις σειρές του θα πρέπει να αποδίδονται αποκλειστικά στους συγγραφείς και να μην θεωρούνται ότι αντιπροσωπεύουν απαραίτητα τις απόψεις του ιδρύματος, του διοικητικού συμβουλίου του, της διεύθυνσης ή των κατά περίπτωση και καθ' οιονδήποτε τρόπο συνεργαζομένων φορέων.

² Οι γνώμες του συγγραφέα αφορούν προσωπικές απόψεις και δεν εκπροσωπούν την επίσημη θέση των κρατικών θεσμών.

Βιογραφικά Συγγραφέων:

Ο **Κωνσταντίνος Σάραγκας** γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Λήμνο. Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς, κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στην Ευρωπαϊκή Πολιτική και Διακυβέρνηση (M.Sc. European Politics & Governance) από το London School of Economics και μεταπτυχιακού τίτλου στην Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) από το Vlerick Business School του Βελγίου. Υπηρέτησε την στρατιωτική του θητεία ως Δόκιμος Έφεδρος Αξιωματικός Πεζικού. Είναι πιστοποιημένος Project Manager (Prince 2 Practitioner). Έχει εργαστεί στο χώρο των συμβουλευτικών υπηρεσιών, των διεθνών αναπτυξιακών έργων και είναι στέλεχος αμερικανικής εταιρείας στο χώρο της τεχνολογίας blockchain. Τα ενδιαφέροντά του περιλαμβάνουν την διεθνή οικονομία, την τεχνολογία, την εξωτερική πολιτική, αμυντική πολιτική, θέματα Ε.Δ., πολιτική καινοτομίας και διαχείριση καινοτομίας κ.α.

Ο **Γεώργιος Μανασσής** γεννήθηκε στην Αθήνα και έχει καταγωγή από την Κερκίνη Σερρών. Αποφοίτησε από τη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων το 2005, ως Μάχιμος Αξιωματικός του Πολεμικού Ναυτικού. Έκτοτε υπηρετεί σε Πολεμικά Πλοία Κρούσης ως Διευθυντής Διευθύνσεως και Υπαρχος. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου MA in South-East Europe Studies από το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Τα ενδιαφέροντά του περιλαμβάνουν το State-Building, Διεθνείς Σχέσεις, Εξωτερική Πολιτική, Διαχείριση Κρίσεων, Αμυντική Πολιτική, Θέματα Ενόπλων Δυνάμεων κ.α.

Περίληψη:

Με αφορμή το Κείμενο Πολιτικής «Στρατιωτική Θητεία και Άμυνα», των Μάνου Ηλιάδη και Θάνου Ντόκου, οι συγγραφείς προσεγγίζουν το θέμα προσπαθώντας να αναδείξουν από την δική τους οπτική γωνία την αναγκαιότητα προώθησης ριζοσπαστικών αλλαγών στο εν λόγω πεδίο. Η υποχρεωτική στρατιωτική θητεία των αρρένων αμέσως μετά το Λύκειο σε συνδυασμό με την βασική εκπαίδευση του συνόλου των νέων γυναικών σε θέματα κυρίως Διοικητικής Μέριμνας μπορεί δυνητικά να αποτελέσει τη βάση για την αποτελεσματική Παλαιϊκή Άμυνα. Ειδικότερα ο εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης των κληρωτών τόσο σε στρατιωτικό επίπεδο αλλά και η «στοχευμένη προετοιμασία» τους ως Έλληνες πολίτες αποτελεί ίσως μονόδρομο σε μία περίοδο εθνικής και κοινωνικής αστάθειας. Η χρησιμότητα θεσμών που είτε έχουν θεωρηθεί αποτυχημένοι είτε έχουν τεθεί σε δεύτερη προτεραιότητα θα πρέπει να επαναπροσδιοριστούν και επαναξιολογηθούν, καθόσον δύνανται να αποτελέσουν την επιχειρησιακή αιχμή του στρατεύματος. Τέλος οι στρατιωτικές σχολές θα πρέπει να εναρμονιστούν με τις νέες αυξημένες επιχειρησιακές απαιτήσεις οι οποίες απαιτούν ο Αξιωματικός να αποτελεί μάχιμη και αξιόπιστη μονάδα από την πρώτη ημέρα της αποφοίτησής του.

Motivated by the policy document “Military Service and Defense”, written by Manos Iliadis and Dr. Thanos Dokos, the authors, through their own point of view, try to highlight the necessity of promoting radical changes in this specific field. The men's draft, right after the completion of their high school studies, together with the provision of basic training to young women mostly in logistics support, could potentially form the basis for an effective Civil Defense. More specifically, modernizing conscript military training and combining it with a “targeted preparation” to turn conscripts into Greek citizens could be the only path forward in a time of national and social instability. The usefulness of institutions that, are considered either failed or not of primary importance, will have to be redefined and re-evaluated, as these institutions could potentially form the armed forces operational spearhead. Last but not least, military academies must align to the new increased operational requirements. According to these, the officer must be combat-ready and reliable, starting right after graduation and commissioning.

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ	6
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΘΗΤΕΙΑ: ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ.....	7
Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΟΒΑ.....	9
Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΦΕΔΡΕΙΑΣ.....	10
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΦΕΔΡΕΙΑΣ	12
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ.....	12
ΕΦΕΔΡΕΙΑ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ.....	13
ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	13
Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ Δ.Ε.Α	14
Η ΠΑΛΛΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ	14
ΠΕΡΙ ΑΝΥΠΟΤΑΚΤΩΝ	15
ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ.....	16
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ.....	17

Σχολιασμός – Προτάσεις επί του Κειμένου Πολιτικής: “Στρατιωτική Θητεία & Άμυνα” των Μάνου Ηλιάδη και Θάνου Ντόκου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η μελέτη του Κειμένου Πολιτικής «Στρατιωτική Θητεία και Άμυνα», των Μάνου Ηλιάδη και Θάνου Ντόκου αναδεικνύει την επιτακτικότητα λήψης ριζοσπαστικών, για την ελληνική πραγματικότητα, μέτρων όσον αφορά την οργάνωση της στρατιωτικής θητείας, της θεμελίωσης αποτελεσματικής Παλαικής Άμυνας καθώς και της πραγματοποίησης τομών στη διαχείριση / εκπαίδευση του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων.

Το παρόν άρθρο γνώμης θα προσπαθήσει να προβάλει τα θετικά σημεία της ανωτέρω μελέτης λαμβάνοντας υπόψη την στρατιωτική αναγκαιότητα αλλά και την κοινωνική πραγματικότητα. Η δε κριτική δεν έχει ως σκοπό την αποδόμηση των προτάσεων της ενδελεχούς μελέτης των Μάνου Ηλιάδη και Θάνου Ντόκου αλλά την προβολή εναλλακτικής με αντίστοιχο τουλάχιστον όφελος για την άμυνα της χώρας. Στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου δεν έγινε μικροσκοπική οικονομική έρευνα η οποία θα παρείχε στον αναγνώστη το ακριβές οικονομικό αποτέλεσμα των προτάσεων, εκτιμάται όμως ότι η μακροσκοπική εκτίμηση που έχει πραγματοποιηθεί, βασιζόμενη στα στοιχεία που έχουν παρατεθεί στο Κείμενο Πολιτικής «Στρατιωτική Θητεία και Άμυνα», προσεγγίζει με μικρό βαθμό κινδύνου την προβολή της οικονομικής πραγματικότητας.

Η απάντηση στη δυνητική ερώτηση για το αν είναι απαραίτητο ένα τέτοιο κριτικό άρθρο σε συνέχεια μιας εμπειρισταωμένης και ενδελεχούς μελέτης, είναι ότι τα κοινά συμπεράσματα των δύο κειμένων καθίστανται αλληλοενισχυόμενα καθόσον οι συντάκτες οδηγούνται σε αυτά μελετώντας το ίδιο θέμα από διαφορετική οπτική γωνία και έχοντας διαφορετικές αναφορές.

ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ

Η άποψη για τη διατήρηση της υποχρεωτικής θητείας για το σύνολο των αρρένων της χώρας υπερισχύει, τόσο σε στρατιωτικό όσο και οικονομικό επίπεδο, της πρότασης για τη δημιουργία ενός επαγγελματικού στρατού. Επιπλέον των ανωτέρω, που στοιχειοθετούνται στο εν λόγω κείμενο πολιτικής, θα μπορούσαμε να υπερθεματίσουμε στην αναγκαιότητα της διατήρησης του μοντέλου «σύμπραξης» μονίμων και κληρωτών αναλύοντας την συμβολή της στρατιωτικής θητείας στη διαμόρφωση ή διατήρηση της εθνικής συνείδησης σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο.

Η διαβίωση στο στρατόπεδο, το πολεμικό πλοίο ή την αεροπορική βάση αποτελεί το καταλληλότερο πεδίο ανάπτυξης του "Horizontal Comradeship"³. Υπό το πνεύμα της συλλογικότητας που αναπτύσσεται σε τέτοιους χώρους και του εθνικού σκοπού που εξυπηρετεί η θητεία, ο νέος αβίαστα θα διαισθανθεί το "Horizontal Comradeship" σε ευρύτερο επίπεδο (εθνικό) το οποίο αποτελεί και την "imagined community", δηλαδή το όλο έθνος. Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί πως η αποστολή της θητείας στο πεδίο της δημιουργίας και διατήρησης της εθνικής συνείδησης θα πρέπει να προσανατολίζεται στην «γέννηση» στρατιωτών και αργότερα πολιτών που αγαπούν την πατρίδα τους, θα εργαστούν σκληρά για την πρόοδο της και θα είναι έτοιμοι να θυσιαστούν γι' αυτή όταν απαιτηθεί και όχι φανατισμένων «φαντάρων» που προσδοκούν και επιδιώκουν την καταστροφή έτερων εχθρών. Εξάλλου η Πολιτική της Αποτροπής που ορθά ισχύει σήμερα συμβάλει στη διαμόρφωση πολιτών – πατριωτών οι οποίοι θα είναι χρήσιμοι στο κοινωνικό σύνολο της χώρας (φορολογική, εργασιακή, οικογενειακή και κοινωνική συνείδηση – το εμείς πάνω από το εγώ ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσεων και φυσικών καταστροφών). Για να επιτευχθεί αυτό το δύσκολο εγχείρημα, απαιτείται υψηλού επιπέδου προετοιμασία της στρατιωτικής εκπαίδευσης σε κεντρικό επίπεδο και προσεκτική επιλογή των στρατιωτικών που έρχονται σε επαφή με τους κληρωτούς.

---

³Ο Άντερσον στο βιβλίο του «Imagined Communities» ισχυρίζεται πως το έθνος είναι μια κοινωνικά κατασκευασμένη κοινότητα, την οποία φαντάζονται οι άνθρωποι που αντιλαμβάνονται τους εαυτούς τους ως μέλη αυτής της ομάδας ακόμα και αν δεν γνωρίζονται ούτε πρόκειται να γνωρισθούν ποτέ. Συνεπώς η δημιουργία ενός έθνους στηρίζεται στην εμπέδωση του Horizontal Comradeship από τα δυνητικά μέλη του.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΘΗΤΕΙΑ: ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ

Με δεδομένη την αναγκαιότητα της συνέχισης της υποχρεωτικότητας της στρατιωτικής θητείας των αρρένων, θα πρέπει να προβούμε στο επόμενο ριζοσπαστικό βήμα που κατά το δυνατό θα αποτελέσει ένα “win-win” σύστημα στράτευσης για το κράτος και την κοινωνία.

Στη μελέτη του ΕΛΙΑΜΕΠ αναφέρεται ότι το ελάχιστο χρονικό διάστημα για την αποδοτική / αποτελεσματική λειτουργία του θεσμού των κληρωτών με γνώμονα την επαύξηση / διατήρηση της επιχειρησιακής ικανότητας του στρατεύματος είναι οι 14 μήνες.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι σήμερα η στρατιωτική θητεία θεωρείται (και ίσως όχι άδικα) ένας σκόπελος που διακόπτει την εργασιακή και οικογενειακή σε αρκετές περιπτώσεις ζωή των υπηρετούντων, η υποχρεωτική στράτευση στα 18 είναι η ενδεδειγμένη λύση. Επιπροσθέτως η μελέτη του Ισραηλινού θεσμού της θητείας και της επιτυχίας που απολαμβάνει μέσω της κατάρτισης των κληρωτών σε ειδικότητες υψηλής αξίας στην αγορά εργασίας θα μπορούσε δώσει κάποιες κατευθύνσεις για μια πιο ουσιαστική θητεία στις Ε.Δ. Η ουσία συνοψίζεται από τον Καθηγητή Eran Yashí του Πανεπιστημίου του Τελ-Αβίβ «Η στρατολόγηση είναι δημιουργία ανθρώπινου κεφαλαίου» και «Ο ιδιωτικός τομέας ωφελείται από την εκπαίδευση που παρέχουν οι ένοπλες δυνάμεις».⁴

Μία πρόταση που θα μπορούσε ίσως να προβληθεί με προοπτικές αποδοχής από την ελληνική οικογένεια είναι η ακόλουθη:

Στράτευση υποχρεωτική για όλους τους άρρενες στα 18 και συγκεκριμένα μετά το λύκειο. Το σχολικό έτος και οι εξετάσεις εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 10 Ιουνίου. Η κατάταξη θα πραγματοποιείται την 01 Ιουλίου ανά περιφέρειες σε διακλαδικά κέντρα. Η βασική εκπαίδευση θα διαρκεί 20 ημέρες, διάστημα αρκετό για μια πρώτη γνωριμία των νεοσυλλέκτων με τη διαβίωση με συνανθρώπους διαφορετικής κουλτούρας, εκπαίδευσης και τρόπου ζωής. Επίσης θα πραγματοποιείται η πρώτη γνωριμία με τον φορητό οπλισμό του πεζικάριου (G3-A3, MG3, M2HB 0,50in, πολυβομβιδοβόλα GMG, A/T εκτοξευτές M72 LAW κ.α.) και τα βαρέα όπλα πεζικού. Η αρχική συγκέντρωση / διαβίωση σε ένα κέντρο εκπαίδευσης υπό την επίβλεψη ειδικών επιστημόνων (γιατρών, ψυχολόγων κ.α.) βοηθάει στην ομαλή αντίδραση στο πρώτο σοκ του περιορισμού της ελευθερίας και της υποταγής. Θα αποφευχθούν / προληφθούν τα περισσότερα περιστατικά αυτοκτονικότητας και αδυναμίας ένταξης στην ομάδα λόγω προϋπάρχουσας ψυχικής νόσου ή αδυναμίας του χαρακτήρα, που δεν είχε εκδηλωθεί σε ένα αποστειρωμένο οικογενειακό περιβάλλον. Η πρόταση για απευθείας κατάταξη στις επιχειρησιακές μονάδες, παρά τα οικονομικά οφέλη που σαφώς έχει, δεν μπορεί να εξυπηρετήσει στον ίδιο βαθμό την πρόληψη της αυτοκτονικότητας και της ομαλής ένταξης στο στρατιωτικό πλαίσιο. Με δεδομένο ότι στη σύγχρονη δυτική κοινωνία ακόμα και η αποφυγή μίας αυτοκτονίας είναι σημαντική για το σύνολο της κοινής γνώμης αλλά και της κοινωνίας επί της ουσίας, θεωρούμε πως η λειτουργία, ανά περιφέρειες, κέντρων κατάταξης μικρής διάρκειας είναι cost effective. Επίσης είναι κρίσιμη η πρώτη επαφή των κληρωτών με τα μόνιμα στελέχη / πρότυπα, για την επιτυχία του θεσμού της θητείας τόσο σε επίπεδο του στρατεύματος όσο και στο επίπεδο της εδραίωσης της εθνικής συνείδησης. Είναι αδύνατον το σύνολο των μόνιμων στελεχών να εκπαιδευτεί και να είναι κατάλληλο να εκπαιδεύσει

---

⁴ Βλ. Elisabeth Braw, «Πώς η στράτευση στο Ισραήλ οδηγεί στην καινοτομία» Foreign Affairs, 20/04/2017.

αποτελεσματικά τους νεοσύλλεκτους σε κάθε μονάδα ανά την επικράτεια. Είναι όμως εφικτό να δημιουργηθεί ένα τμήμα εκπαιδευτών ανά περιφέρεια, ικανών να ανταπεξέλθει στο σημαντικότερο αυτό "task".

- Η θητεία θα ολοκληρώνεται 31 Αυγούστου (14 Μήνες). Με τον τρόπο αυτό δεν χάνεται το πανεπιστημιακό έτος ενώ μετά από 10 περίπου έτη που θα έχουν ολοκληρώσει τη θητεία τους οι μη ενταγμένοι στο εν λόγω σύστημα θα υφίσταται ένα διάστημα 2 μηνών (Ιούλιος – Αύγουστος) όπου θα βρίσκονται εν υπηρεσία δύο σειρές κληρωτών ούτως ώστε να μην υποβαθμίζεται κατά το δυνατό το αξιόμαχο σε επίπεδο τουλάχιστον οπλίτη πεζικού καθώς και οι βοηθητικές υπηρεσίες, λόγω της απόλυσης της προηγούμενης σειράς κληρωτών.
- Δύο αναβολές θα είναι επιτρεπτές για αυτούς που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε εισαγωγικές εξετάσεις ελληνικών πανεπιστημίων. Για τη φοίτηση σε ξένο πανεπιστήμιο δεν θα υφίσταται δυνατότητα αναβολής.
- Η ανωτέρω μεθόδευση εκτός των όσων αναφέρθηκαν εξυπηρετεί και την πιο ομαλή ένταξη στο στρατιωτικό περιβάλλον και την ευκολότερη αποδοχή / εμπέδωση της στρατιωτικής αγωγής. Ο λόγος που θα συμβεί αυτό είναι ότι, καίτοι οι νέοι σήμερα βομβαρδίζονται μέσω των κοινωνικών δικτύων με πληροφορίες πολιτικού περιεχομένου, στην ηλικία των 18 δεν έχουν προλάβει οι περισσότεροι να διαμορφώσουν πάγια πολιτική άποψη και δογματισμούς που πρόσκεινται στο αντιμιλιταριστικό κίνημα που διαχέεται συνήθως από μέρος της Αριστεράς. Εναπόκειται έπειτα στην ποιότητα των Αξιωματικών και Υπαξιωματικών αλλά και της εν γένει πολιτικής της στράτευσης (κώδικας συμπεριφοράς προς κληρωτούς και εκπαίδευση) ούτως ώστε οι στρατεύσιμοι κατά το δυνατό να αγαπήσουν το θεσμό ούτως ώστε να αποτελέσουν αξιόπιστη «μαγιά» για την αποτελεσματικότερη Παλαική Άμυνα.
- Η ατιμωτική αποζημίωση που λαμβάνουν σήμερα οι στρατεύσιμοι θα πρέπει να αυξηθεί στο επίπεδο που προτείνει η μελέτη. Δεδομένων των ειδικών συνθηκών της υπηρεσίας σε πολεμικό πλοίο, οι υπηρετούντες θα έπρεπε να λαμβάνουν την ημερήσια αποζημίωση εν πλω που λαμβάνουν οι μόνιμοι (17,61ευρώ). Η οικονομική επιβάρυνση θα ήταν αμελητέα καθόσον οι στρατεύσιμοι στα πολεμικά πλοία αποτελούν το πολύ το 10% του συνόλου του πληρώματος ενώ θα εδραίωνε και ένα κλίμα δικαιοσύνης (στα πολεμικά πλοία τη δεκαετία του 1980, υπήρχε διαφορετικό συσσίτιο ανάλογα με τον βαθμό. Πλέον ο Κυβερνήτης και ο ναύτης λαμβάνουν την ίδια τροφή σε ποσότητα και ποιότητα. Επίσης η αποζημίωση εν πλω είναι η ίδια για όλους τους βαθμούς πλην των ναυτών που δεν λαμβάνουν αποζημίωση). Επίσης μία αύξηση της τάξης του 10% - 20% θα μπορούσε να προβλεφθεί για τους υπηρετούντες σε δυνάμεις αλεξιπτωιστών, ΛΟΚ, πεζοναύτες κ.α. τμήματα ειδικών δυνάμεων.
- Οι κληρωτοί δεν θα μπορούν να στελεχώνουν τις Ομάδες Υποβρυχίων Καταστροφών του Πολεμικού Ναυτικού, τη Ζ' Μοίρα Αμφίβιων Καταδρομών και το Ειδικό Τμήμα Αλεξιπτωιστών του Στρατού Ξηράς καθώς και τη 31^η Μοίρα Επιχειρήσεων Έρευνας-Διάσωσης της Πολεμικής Αεροπορίας. Οι κληρωτοί θα μπορούν να στελεχώνουν τις μονάδες Καταδρομών, τους Πεζοναύτες και τις μονάδες Αλεξιπτωιστών όπως γίνεται μέχρι και σήμερα.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΟΒΑ

Ο θεσμός των ΟΒΑ τριετούς διάρκειας αποτελεί ένα χαμένο στοιχείο του παρελθόντος το οποίο θα πρέπει να επανεξεταστεί. Όσοι ολοκληρώνουν τη στρατιωτική τους θητεία θα έχουν δικαίωμα να δηλώσουν επιθυμία για την ένταξή τους στο θεσμό με μοριοδότηση που θα στηρίζεται στην σωματική, ψυχική και διανοητική απόδοση του αιτούντος κατά τη διάρκεια της θητείας του, σε τεστ ψυχομετρικά, την κατανόηση κειμένου και έκφραση γραπτού λόγου στα ελληνικά, ενώ θετικά θα λαμβάνεται υπόψη και η γνώση της αγγλικής. Ο αριθμός των εισαχθέντων στο θεσμό θα καθορίζεται κάθε χρόνο από τα Γενικά Επιτελεία, ανάλογα πάντα με τις σχετικές πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

Η αποζημίωση θα ισούται με το 120% του βασικού μισθού του ανειδίκευτου εργάτη ενώ μετά το πέρας θα μπορεί να λαμβάνει ταμείο ανεργίας για ένα έτος. Ουσιαστικά η διαφορά αυτή θα αποτελέσει ένα επιπλέον δέλεαρ για τους νέους στο να δηλώσουν επιθυμία στον εν λόγω θεσμό.

Στο πλαίσιο του θεσμού του ΟΒΑ θα λαμβάνεται εκπαίδευση και πιστοποίηση επιπέδου ΙΕΚ για διάφορες ειδικότητες (μηχανικός, ηλεκτρολόγος, ξυλουργός, υδραυλικός, ψυκτικός, ναυτική εμπειρία κ.α.) ούτως ώστε όταν ολοκληρωθεί η τριετία και σε συνδυασμό με την περίοδο του ενός έτους που θα λαμβάνει ταμείο ανεργίας να υπάρχει επαρκής χρόνος, εργασιακή εμπειρία και πιστοποίηση καθώς και ένα οικονομικό βοήθημα για την εύρεση εργασίας με τις καλύτερες δυνατές προοπτικές. Απαραίτητη προϋπόθεση για την επίδοση ενός τέτοιου πιστοποιητικού θα είναι η διαγωγή του στρατιωτικού ούτως ώστε να αποφευχθούν περιστατικά μείωσης απόδοσης ή απείθειας προς το τέλος της τριετίας.

Το 10% των δοκίμων που θα εισάγεται στις σχολές Υπαξιωματικών θα προέρχεται από τον θεσμό των ΟΒΑ. Θα προηγούνται εξετάσεις πανελλαδικές με θέματα που θα έχουν διδαχθεί διαδικτυακά. Τα μαθήματα αυτά θα μπορεί να τα διδάσκει / παρακολουθεί ο ενδιαφερόμενος σε ένα οποιοδήποτε έμηνο της υπηρεσίας του. Οι εξετάσεις θα διεξάγονται στην αρχή του τελευταίου τριμήνου πριν το πέρας της τριετίας.

Ένας άλλος τρόπος για την παραμονή στο στράτευμα χωρίς σταδιοδρομική όμως εξέλιξη (έως το βαθμό του Αρχιλοχία) θα είναι και η επιτυχής φοίτηση σε σχολείο των ΟΥΚ ή και έτερων σχολείων ειδικών δυνάμεων του ΣΞ. Μετά το πέρας της τριετίας θα μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να συμμετάσχουν στα εν λόγω σχολεία και αν επιτύχουν θα συνεχίζουν στο στράτευμα ως μόνιμα μέλη των ειδικών δυνάμεων.

Τι πετυχαίνουμε με αυτό το σύστημα που δεν πέτυχε το προηγούμενο? Η υπηρετήση στο στράτευμα χωρίς σταδιοδρομική εξέλιξη με παράλληλη διατήρηση των καθηκόντων επιπέδου στρατιώτη, ναύτη ή σμηνίτη (π.χ. καθαρισμοί και λοιπές βοηθητικές εργασίες) σταδιακά προκαλεί φθορά και κόπωση στο προσωπικό με αποτέλεσμα την προσωπική αίσθηση απαξίωσης αλλά και την αρνητική επίπτωση στην επιχειρησιακή ετοιμότητα των μονάδων. Π.χ. σήμερα συνεχίζει να καθαρίζει τις τουαλέτες μίας μονάδας ο ίδιος άνθρωπος που τις καθάριζε και πριν 10 χρόνια, ενώ ταυτόχρονα έχει το σύστημα (και ορθά) την απαίτηση από τον ίδιο να αποδίδει επιχειρησιακά ως στρατιωτικός / επαγγελματίας που υπηρετεί 10 χρόνια στο εν λόγω όπλο. Στην πτώση του ηθικού και τις απόδοσης οφείλεται και η «ανέντιμη» πολιτική επικοινωνίας προς τους ανθρώπους αυτούς για μία προοπτική που δεν θα πραγματοποιηθεί καθώς και γήρανση του προσωπικού.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΦΕΔΡΕΙΑΣ

Το κατά πόσο ο θεσμός της εφεδρείας θα είναι σε θέση να αποτελέσει τη βάση ή τουλάχιστον ένα αξιόπιστο όργανο για την επίτευξη των στόχων της Παλαιϊκής Άμυνας αποτελεί θέμα ανάλυσης και συζήτησης σε πολιτικό, στρατιωτικό και πολιτικό επίπεδο.

Η όποια οργάνωση θα πρέπει να ξεκινάει μετά από μία μακροσκοπική ανάλυση risk assessment που αφορά στην έκταση σε χώρο και σε χρόνο που πιθανότατα να λάβουν οι στρατιωτικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο μιας κρίσης ή πολέμου. Το ιδανικό και ιδεατό θα ήταν να μπορεί άμεσα να στρατευτεί και να μπορεί να αποδώσει ως τακτικός στρατός το σύνολο των Ελλήνων Πολιτών (με όρια ηλικίας που θα έχει καθορίσει το κράτος). Αυτό θα μπορούσε να γίνει με επιτυχία σε ένα απολυταρχικό καθεστώς ή σε μία δημοκρατία όπως στο Ισραήλ, με αρνητικές συνέπειες όμως στην διατήρηση του Δυτικού Δημοκρατικού προφίλ του κράτους και της κοινωνίας.

Στην περίπτωση της Ελλάδας εκτιμάται πως η πιθανότερη στρατιωτική εμπλοκή θα είναι μικρής έως μεγάλης εκτάσεως, σύντομης όμως χρονικής διάρκειας (έως 24-48 ώρες). Μια ολοκληρωτική σύγκρουση δεν μπορεί με βεβαιότητα να αποκλειστεί αλλά το γεγονός της συμμετοχής και των δύο χωρών στο NATO αλλά και η οικονομική αλληλεξάρτηση της ΕΕ με την Τουρκία (μεταναστευτικό και Τελωνιακή Ένωση) θα οδηγήσει πιθανότατα σε αποκλιμάκωση εντός του ανωτέρω χρονικού πλαισίου. Προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί στη δημιουργία και συνεχή εκπαίδευση τμημάτων εφέδρων στην μεθόριο (χερσαία σύνορα) αλλά και τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου.

Θα δοθεί ένα παράδειγμα για να παρουσιαστεί η κεντρική ιδέα:

Στη νήσο Χ. ζουν μόνιμα 800 άνδρες από 19 έως 50 ετών. Οι μόνιμες δυνάμεις του νησιού θα χρειαστούν 500 επιπλέον άνδρες για να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά ένα πρώτο κύμα επίθεσης στο νησί⁵. Αυτοί θα πρέπει να είναι ήδη οργανωμένοι και να αποτελούν ανεξάρτητο στρατιωτικό τμήμα. Μετά την εκτέλεση των στρατιωτικών υποχρεώσεών τους και οι 800 θα αποτελούν μέρος της μάχιμης εφεδρείας του νησιού. Το ΣΚ της Άσκησης Παρμενίων θα επιστρατεύονται προς εκπαίδευση και ενημέρωση. Διακόσιοι από αυτούς με δική τους αίτηση ή εφόσον δε συμπληρωθεί ο αριθμός μετά από απόφαση της Μονάδας Επιστρατεύσεως (Μ.Ε.), αφού διέλθουν εκπαίδευση μέσω διαδικτύου της τάξης των 30 διδακτικών ωρών, θα υποβάλλονται σε εξετάσεις και θα επιλέγονται ως η Μόνιμη Εφεδρεία του νησιού. Ο σκοπός των εξετάσεων σε συνδυασμό με το τυχόν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα καθορίζει το βαθμό που θα κατέχει ο έφεδρος (Αξιωματικός – Υπαξιωματικός – Οπλίτης). Κάθε τρεις μήνες για ένα ΣΚ θα καλούνται για εκπαίδευση / ενημέρωση ενώ θα συμμετέχουν σε όλη τη διάρκεια του Παρμενίωνα. Επίσης θα υφίστανται διαδικτυακά μαθήματα της τάξης των 20 ωρών ανά έτος απαραίτητα για τη βαθμολογική τους εξέλιξη. Αυτοί θα φέρουν τον βασικό τους οπλισμό και την ενδυμασία εκστρατείας στην οικία τους ενώ οι υπόλοιποι μη μόνιμοι έφεδροι μόνον την ενδυμασία.

---

⁵ Ένα πρώτο κύμα επίθεσης (για τη νήσο Χ) θα αποτελείται από τουλάχιστον 4,000 άνδρες. Η βέλτιστη αναλογία για τον επιτιθέμενο είναι 1-3 ή και μεγαλύτερη. Στο πρώτο κύμα επίθεσης αναμένονται απώλειες της τάξεως του 80-90% για τον επιτιθέμενο. Επίσης η επίθεση θα εκδηλωθεί σε πολλαπλά σημεία ταυτοχρόνως. Οι πρώτες 24 ώρες είναι και οι πιο κρίσιμες (βλ. Νορμανδία, Κύπρος).

Ποιο θα είναι το δέλεαρ για να δηλώσει κάποιος την ένταξή του στη μόνιμη εφεδρεία? Ένσημα αντίστοιχα του βαθμού του έως και 5 έτη συνολικά. Υγειονομική κάλυψη από στρατιωτικά νοσοκομεία για αυτούς και τους συγγενείς 1ου βαθμού, μέσω του εκάστοτε ασφαλιστικού τους φορέα. Μοριοδότηση για συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς ΑΣΕΠ. Μείωση φόρου κατά 10% κ.α.

Συνεπώς θα υπάρχει μάχιμη εφεδρεία 2 ταχυτήτων:

- Η μόνιμη Εφεδρεία η οποία θα εκπαιδεύεται ως ανωτέρω και τα μέλη της θα αποτελούν ανεξάρτητα στρατιωτικά σχήματα⁶ που θα συνδράμουν στον τακτικό στρατό εντός 2 ωρών. Θα αποτελείται από εφέδρους Αξιωματικούς – Υπαξιωματικούς και Οπλίτες / Ναύτες / Σμηνίτες⁷. Προσοχή θα πρέπει να δοθεί και στον καθορισμό του αριθμού των μόνιμων εφέδρων ανά περιοχή διότι εκτός από τον εξωτερικό εχθρό θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη και η αλλοίωση του ακριτικού πληθυσμού της χώρας από έτερες εθνοτικές ομάδες όπως Μουσουλμάνοι διαφόρων εθνικοτήτων που δυνητικά θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως εσωτερική απειλή με καταστρεπτικές συνέπειες στην έκβαση του στρατιωτικού αγώνα (π.χ. σε νησί στρατηγικής σημασίας των Δωδεκανήσων το 50% των μόνιμων κατοίκων είναι έτερης εθνικότητας).
- Η συμπληρωματική εφεδρεία η οποία θα αποτελείται μόνο από οπλίτες / ναύτες και σμηνίτες και θα ενεργοποιείται εντός 12 -18 ωρών.

---

⁶ Αποστολές Συμπληρώσεως (Α.Σ.)

⁷ Σε ναύτες και σμηνίτες υπάρχει πλεόνασμα σε σχέση με τις θέσεις που θα κληθούν να καλύψουν σε περίπτωση θερμού επεισοδίου. Αριθμός ναυτών και σμηνιτών μετά την απόλυση τους μεταφέρεται στην εφεδρεία του Στρατού Ξηράς και κάποιοι υφίστανται μετεκπαίδευση.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΦΕΔΡΕΙΑΣ

Η εφεδρεία του Στρατού Ξηράς θα μπορούσε να οργανωθεί αποτελεσματικά και χωρίς σημαντικό κόστος. Αρκεί απλά να κοιτάξουμε χώρες που αντιμετωπίζουν παρόμοιες απειλές με μία από αυτές να είναι η Νότια Κορέα. Η Νότια Κορέα αντιμετωπίζει ένα επιθετικό γείτονα με μεγάλες συμβατικές δυνάμεις που προκαλεί συχνά μεθοριακά επεισόδια. Σε μία σχετικά πρόσφατη μελέτη με τίτλο «A STUDY ON RESERVE MOBILIZATION OF THE U.S. AND ISRAEL: IMPLICATIONS TO IMPROVE READINESS AND RESPONSIVENESS OF RESERVE FORCES»⁸ ο συγγραφέας, Jong-II Kim, εξάγει χρήσιμα συμπεράσματα που θα μπορούσαν να εφαρμοσθούν και στην περίπτωση της Ελλάδας με στόχευση στην αύξηση του επιπέδου ετοιμότητας. Αυτά είναι:

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ.

Οι εφεδρείες του Αμερικανικού και Ισραηλινού Στρατού πέρασαν από «σημαντικές περιόδους ενίσχυσης». Ειδικότερα στο Ισραήλ την περίοδο 1956-1967 οι ισραηλινές εφεδρείες ενισχύθηκαν μετά τον πόλεμο στο Σουέζ. Την συγκεκριμένη περίοδο μέσω της ισχυρής θέλησης του Yitzhak Rabin το Ισραήλ ενίσχυσε την εφεδρεία του εφαρμόζοντας συστηματική και εντατική εκπαίδευση και αναβαθμίζοντας τον εξοπλισμό τους. Αντίστοιχα κατά τη δεκαετίες του 70 και του 80 το Αμερικανικό Πεντάγωνο ξεκίνησε μία σειρά προγραμμάτων στοχεύοντας στην αύξηση της ετοιμότητας της εφεδρείας. Σημαντική σημείωση: Ενώ οι ενεργές δυνάμεις την ίδια περίοδο είδαν την οροφή τους να μειώνεται, η εφεδρεία διατήρησε την οροφή της και αναγνωρίστηκε ως 'αποτελεσματική ως προς το κόστος (cost effective)'. Ως συνέπεια είδε τον προϋπολογισμό της να αυξάνεται, τον εξοπλισμό της να ανανεώνεται και την χορήγηση υλικών να βελτιώνεται. Παράλληλα εφαρμόστηκαν προγράμματα που αύξησαν την μαχητική ικανότητα. Όλα τα παραπάνω είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση της αποτελεσματικότητας κατά τον Πρώτο Πόλεμο του Κόλπου.

Στην περίπτωση της Ελλάδας μπορούμε να ξεκινήσουμε από απλά αλλά πολύ σημαντικά πράγματα όπως για παράδειγμα η χορήγηση αρβυλών και στολής εργασίας νέας τεχνολογίας στην ενεργό δύναμη και την εφεδρεία, η μετάβαση από την εξάρτηση μάχης στο γιλέκο μάχης με προστασία από βολίδες έως και 7,62 χιλ. και τη γενικότερη βελτίωση των ατομικών υλικών των στελεχών και οπλιτών. Σημειώνουμε ότι ο Τούρκος οπλίτης διαθέτει πλέον σύγχρονο γιλέκο μάχης με προστασία από βολίδες έως και 7,62 χιλ.

---

⁸Βλ. Jong-II Kim, «A STUDY ON RESERVE MOBILIZATION OF THE U.S. AND ISRAEL: IMPLICATIONS TO IMPROVE READINESS AND RESPONSIVENESS OF RESERVE FORCES», KDI School of Public Policy and Management, South Korea, διαθέσιμη στον σύνδεσμο <https://archives.kdischool.ac.kr/handle/11125/30245> προσπελάθηκε στις 15 Απριλίου 2019 GMT-5. Το κείμενο που παρατίθεται έχει μεταφραστεί στα ελληνικά από το Αγγλικό πρωτότυπο.

ΕΦΕΔΡΕΙΑ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ

Οι Η.Π.Α και το Ισραήλ έχουν καθορίσει ένα κομμάτι της εφεδρείας ως ‘άμεσης ανταπόκρισης’. Οι Η.Π.Α. διαθέτουν “Ετοιμες Εφεδρείες” που κινητοποιούνται εντός 24 ωρών. Οι δυνάμεις αυτές θεωρούνται ως απολύτως απαραίτητες κατά την αρχική φάση μίας καταστάσεως ανάγκης/κρίσης. Αντίστοιχα στο Ισραήλ, η Ισραηλινή Αεροπορία ενεργεί ως εφεδρεία άμεσης ανταπόκρισης στην αρχική φάση ενός πολέμου, παρέχοντας κάλυψη στην εφεδρεία μέχρι να ολοκληρώσει την κινητοποίηση της και να συμπληρώσει την προβλεπόμενη δύναμη. Έτσι η Ισραηλινή Αεροπορία πρέπει να κινητοποιηθεί εντός μερικών ωρών από την σχετική διαταγή. Ο Ελληνικός Στρατός διαθέτει Τμήματα Άμεσης Επέμβασης στον Έβρο και στην περιοχή ευθύνης της ΑΣΔΕΝ. Θα ήταν ιδανικό εάν αυξάνονταν οι αριθμοί των τμημάτων αυτών στις παραμεθόριες περιοχές.

ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Οι εφεδρείες των Η.Π.Α. και του Ισραήλ είναι γνωστές για την εντατική τους εκπαίδευση. Στο Ισραήλ κάθε έφεδρος πρέπει να συμπληρώσει 38-55 ημέρες εκπαίδευσής ετησίως και συμμετέχουν σε πολεμικές επιχειρήσεις κάθε τρία χρόνια. Ο Αμερικανός έφεδρος πρέπει να συμπληρώσει 192 ώρες συνολικής εκπαίδευσης και 14 ημέρες κινητοποίησης ετησίως. Επιπροσθέτως ο Αμερικανός έφεδρος συμμετέχει σε κοινές στρατιωτικές ασκήσεις μεγάλης κλίμακας με συμμαχικές χώρες όπως η Νότια Κορέα. Το τελευταίο είναι ιδιαίτερα σημαντικό και πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη από την πολιτική και στρατιωτική ηγεσία στην Ελλάδα καθώς θα συμβάλει στην καλύτερη εκπαίδευση της εφεδρείας του Στρατού Ξηράς, η οποία διαθέτει πολύ καταρτισμένα στελέχη. Ιδιαίτερα στο πλαίσιο της στρατηγικής συνεργασίας με το Ισραήλ θα μπορούσαν να διοργανωθούν κοινές συνεκπαιδεύσεις των εφεδρειών των δύο χωρών επιτρέποντας στην εφεδρεία του Στρατού Ξηράς να αποκομίσει πολύτιμη τεχνογνωσία. Επίσης θα πρέπει να εξεταστεί σοβαρά η δυνατότητα συμμετοχής σε εθελοντική βάση εφέδρων σε αποστολές διατήρησης της ειρήνης, επιβολής της ειρήνης, παρατηρητών ειρήνης και προστασίας ανθρωπιστικών επιχειρήσεων. Για το τελευταίο η επιλογή θα μπορούσε να γίνεται με μοριοδότηση της ηλικίας, των τυπικών προσόντων, της φυσικής κατάστασης και του στρατιωτικού μητρώου του εθελοντή-υποψηφίου. Οι επιτυχόντες θα ακολουθούν στην συνέχεια την προβλεπόμενη εκπαίδευση.

Να σημειώσουμε επίσης ότι θα πρέπει να επεκταθεί σημαντικά η παροχή διαδικτυακής εκπαίδευσης (self-paced online training) η οποία θα καλύπτει σύγχρονα αντικείμενα όπως για παράδειγμα αρχές επιχειρήσεων χαμηλής έντασης (Low Intensity Conflict), μάχη εντός αστικού ιστού (Urban Warfare), πληροφορίες μάχης (Battlefield Intelligence) κ.α.⁹ Με την επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικτυακής εκπαίδευσης θα ακολουθεί και πρακτική εκπαίδευση/άσκηση.

---

⁹ Ενδεικτικά, πρότυπο για την πλατφόρμα e-learning θα μπορούσε να αποτελέσει η πλατφόρμα εκπαίδευσης από απόσταση της Διοίκησης Ειδικών Επιχειρήσεων των Ηνωμένων Πολιτειών (USSOCOM). Ο σύνδεσμος είναι: <https://www.socom.mil/JSOU/Pages/JSOUCourses.aspx>

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ Δ.Ε.Α

Ο θεσμός των Δόκιμων Έφεδρων Αξιωματικών έχει τις ρίζες του στην απαρχή του Ελληνικού Στρατού και έχει αποδώσει στελέχη υψηλού επιπέδου που συνέβαλαν στην επίτευξη των στόχων της πατρίδας στον 20^ο αιώνα.

Για τους Δ.Ε.Α προτείνονται τα παρακάτω:

- Αναβολή στράτευσης μέχρι το πέρας των πτυχιακών ή και μεταπτυχιακών σπουδών τους.
- Περάτωση των σπουδών όχι πέραν του 24^{ου} έτους για το πτυχίο ή του 26^{ου} για το μεταπτυχιακό .
- 6μηνη εκπαίδευση στις σχολές Εφέδρων Αξιωματικών των Όπλων-Σωμάτων του Στρατού Ξηράς.
- Θητεία 24 μηνών με δυνατότητα ανακατάταξης με μοριοδότηση ΑΣΕΠ βάσει προσόντων και αναγκών του Στρατού.
- Δυνατότητα παραίτησης μετά συμπλήρωσης υπηρεσίας 15 ετών και ολοκλήρωση της δέτιας στον βαθμό του Λοχαγού. Σε διαφορετική περίπτωση σταδιοδρομία μέχρι και τον βαθμό του Συνταγματάρχη και κατόπιν αποστρατεία.

Ιδανική θα ήταν, σε βάθος χρόνου, η δημιουργία ενός θεσμού αντίστοιχου του Αμερικανικού Εκπαιδευτικού Σώματος Εφέδρων Αξιωματικών (Reserve Officers Training Corps), το οποίο στις Η.Π.Α. έχει αποδώσει εξαιρετικά στελέχη όπως για παράδειγμα ο Ναύαρχος William H. McRaven, απόφοιτος του Πανεπιστημίου του Τέξας και 9^{ος} Διοικητής της Διοίκησης Ειδικών Επιχειρήσεων (United States Special Operations Command-USSOCOM).

Η ΠΑΛΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ

Η επίτευξη αποτελεσματικής Παλαιϊκής άμυνας μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε περίπτωση που υφίσταται εκπαιδευμένη εφεδρεία βοηθητικών καθηκόντων και Διοικητικής Μέριμνας. Μία πρόταση είναι οι γυναίκες μετά το λύκειο (01-20 Ιουλίου) να διέρχονται βασική εκπαίδευση ανά δήμο σε θέματα οργάνωσης του στρατεύματος, πρώτων βοηθειών, παρασκευής φαγητού σε επίπεδο στρατοπέδου, βασική γνώριμία με τον φορητό οπλισμό (επίδειξη), βασικές γνώσεις επικοινωνιών, διαδικασία φύλαξης κτιριακών εγκαταστάσεων, αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών κ.α. Θα απασχολούνται 8 ώρες ανά ημέρα ενώ τα μαθήματα μπορούν να διεξάγονται σε κεντρικά σχολεία των δήμων. Με μέριμνα της Υπηρεσίας Στρατολογίας θα καθοριστούν οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή κάθε γυναίκας στον Παρμενίωνα (το ΣΚ) τουλάχιστον μία φορά κάθε τρία έτη (μέριμνα για τις μητέρες ανηλίκων).

Με την ανωτέρω μεθόδευση εντός 5 ετών θα έχει δημιουργηθεί μία αποτελεσματική εφεδρεία που επί της ουσίας θα αποτελέσει τη βάση για την Παλαιϊκή Άμυνα.

Ας σκεφτούμε πόσο διαφορετική θα είναι αυτή η χώρα όταν π.χ. το σύνολο του πληθυσμού άνω των 19 ετών θα έχει λάβει βασική εκπαίδευση Πρώτων Βοηθειών και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών (ιδιαίτερα υπό το πρίσμα της κλιματικής αλλαγής).

ΠΕΡΙ ΑΝΥΠΟΤΑΚΤΩΝ

Κρίσιμο είναι το θέμα της αντιμετώπισης των ανυπότακτων. Εάν επιθυμούμε να δούμε σοβαρά το θεσμό της θητείας τότε πρέπει να διασφαλίσουμε ότι όλοι θα τυγχάνουν ίσης αντιμετώπισης. Αυτό θα βοηθήσει και στην οικοδόμηση μίας κοινωνίας βασισμένης στις ίδιες αρχές και αξίες. Οι ανυπότακτοι κατηγοριοποιούνται σε ανυπότακτους εσωτερικού και εξωτερικού. Ακολουθώς προτείνονται:

Για το αδίκημα της ανυποταξίας:

- ο Μετατροπή σε διαρκές.
- ο Θέσπιση χρηματικού προστίμου αντίστοιχου της διάρκειας της ανυποταξίας.

Για τους ανυπότακτους εσωτερικού:

- ο Ταυτοποίηση μέσω κοινωνικών δικτύων.
- ο Εάν εργάζονται, υποβολή μήνυσης στον εργοδότη τους από το αρμόδιο Στρατολογικό Γραφείο (Πιθανώς να χρειάζεται αναθεώρηση του άρθρο 41 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα που αναφέρεται στην υπόθαλψη λιποτάκτη ή ανυπότακτου και ορίζει ότι ο δράστης σε ειρηνική περίοδο, μένει ατιμώρητος, αν ο λιποτάκτης ή ανυπότακτος είναι οικείος του)
- ο Επιβολή χρηματικού προστίμου μέσω της αρμόδιας φορολογικής αρχής.
- ο Έκδοση εντάλματος σύλληψης σε βάρος του ανυπότακτου σε περίπτωση μη συμμόρφωσης (κατάταξης).

Για τους ανυπότακτους εξωτερικού:

- ο Ταυτοποίηση μέσω κοινωνικών δικτύων.
- ο Εάν εργάζονται, υποβολή μήνυσης στον εργοδότη τους από το Ελληνικό Δημόσιο μέσω του αρμόδιου Στρατολογικού Γραφείου (Πιθανώς να χρειάζεται αναθεώρηση του άρθρο 41 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα που αναφέρεται στην υπόθαλψη λιποτάκτη ή ανυπότακτου και ορίζει ότι ο δράστης σε ειρηνική περίοδο, μένει ατιμώρητος, αν ο λιποτάκτης ή ανυπότακτος είναι οικείος του)
- ο Επιβολή χρηματικού προστίμου και συνεννόηση μεταξύ των εθνικών φορολογικών αρχών για την είσπραξή του.
- ο Κατάργηση του δικαιώματος εισόδου στην χώρα για περίοδο είκοσι (20) ημερών ετησίως.
- ο Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης υποβολή αιτήματος έκδοσης.

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

Εκτεταμένες συζητήσεις γίνονται για το προφίλ και τις ικανότητες που θα πρέπει να έχουν οι μόνιμοι Αξιωματικοί και Υπαξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων. Σήμερα οι Αξιωματικοί φοιτούν σε ΑΣΕΙ 4ετούς φοίτησης ενώ οι Υπαξιωματικοί σε Σχολές 3ετούς φοίτησης.

Κατά τη φοίτησή τους στις εν λόγω σχολές είναι εσώκλειστοι και εκπαιδεύονται σε ακαδημαϊκά και επαγγελματικά μαθήματα των ειδικοτήτων τους. Τα τελευταία χρόνια της οικονομικής κρίσης Κατώτεροι και Ανώτεροι Αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων παραιτούνται, με κύρια αιτία την εύρεση πιο προσοδοφόρου εργασιακού περιβάλλοντος Συνεπώς σε αρκετές περιπτώσεις αποδεικνύεται πως η επιλογή της στρατιωτικής καριέρας συνδέεται από ορισμένους με τις μόνιμες οικονομικές απολαβές. Στις Στρατιωτικές Σχολές θα πρέπει να εισάγονται κατά το δυνατό νέοι «αποφασισμένοι» μετά από ώριμη σκέψη να υπηρετήσουν και όχι να «εργαστούν». Οι σύγχρονες απαιτήσεις στο επιχειρησιακό και πολιτικο-στρατιωτικό επίπεδο έχουν διαμορφώσει νέα στάνταρ για το προφίλ του Αξιωματικού: Απαιτείται ακαδημαϊκή και επιχειρησιακή επάρκεια.

Μία πρόταση που θα μπορούσε να αξιολογηθεί σε συνδυασμό με τα όσα προτείνουμε για τους Δ.Ε.Α είναι η ακόλουθη:

Οι Στρατιωτικές Σχολές Ευελπίδων – Δοκίμων – Ικάρων θα διαρκούν 2 έτη. Σε αυτές θα μπορούν να εισαχθούν οι ακόλουθοι απόφοιτοι πανεπιστημιακών σχολών ελληνικών Πανεπιστημίων (βαθμός άνω του 7,5):

- 1) ΕΥΕΛΠΙΔΩΝ ΟΠΛΑ– ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ ΜΑΧΙΜΟΙ – ΙΚΑΡΩΝ ΙΠΤΑΜΕΝΟΙ: Απόφοιτοι Τμημάτων: Μαθηματικών – Φυσικής
- 2) ΕΥΕΛΠΙΔΩΝ ΟΠΛΑ: (Υποστήριξης Μάχης): Μηχανικοί – Μηχανολόγοι, Επικοινωνίες, ΕΥΕΛΠΙΔΩΝ ΣΩΜΑΤΑ: Απόφοιτοι αντίστοιχων με την ειδικότητα τμημάτων (Πληροφορικής, Οικονομικό κ.α.(όχι Ιατροί)
- 3) ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ – ΙΚΑΡΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ: Ναυπηγοί – Αεροναυπηγοί – Μηχανικοί – Μηχανολόγοι

Οι άνδρες που θα έχουν περατώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και μετά την επιτυχή φοίτηση στο αντίστοιχο πανεπιστημιακό τμήμα θα μπορούν να διέρχονται πανελλήνιες εξετάσεις για την εισαγωγή τους στις εν λόγω σχολές. Ανώτερο όριο ηλικίας θα είναι τα 26 έτη. Η ύλη των εξετάσεων θα διδάσκεται σε διαδικτυακή πλατφόρμα αντίστοιχη με 2 εξάμηνα πανεπιστημίου και θα περιέχει κυρίως θεωρητικές γνώσεις περί ηγετικής, ψυχολογίας, πολιτικών επιστημών και ιστορίας. Θα διέρχονται από ψυχομετρικά τεστ και αθλητικές δοκιμασίες αντίστοιχες αυτών των ΤΕΦΑ. Η γνώση της Αγγλικής σε επίπεδο C2 θα είναι υποχρεωτική.

Οι γυναίκες που επιθυμούν την εισαγωγή τους στις εν λόγω στρατιωτικές σχολές θα δίνουν τις ανωτέρω εξετάσεις μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους και οι επιτυχούσες θα υπηρετούν στρατιωτική θητεία 12 μηνών πριν τη φοίτησή τους στη στρατιωτική σχολή, στο αντίστοιχο σώμα.

Οι δόκιμοι Αξιωματικοί θα εισάγονται στις στρατιωτικές σχολές έχοντας το απαραίτητο ακαδημαϊκό προφίλ, θα έχουν υπηρετήσει τις ένοπλες δυνάμεις στην κατώτατη βαθμίδα (απαραίτητη προϋπόθεση για την κατανόηση και αποτελεσματική άσκηση της ηγετικής σε υψηλό επίπεδο), ενώ κατά τη διετή φοίτησή τους θα λαμβάνουν τις απαραίτητες επαγγελματικές γνώσεις.

Οι δόκιμοι Υπαξιωματικοί θα εισάγονται στις στρατιωτικές σχολές μετά από πανελλήνιες εξετάσεις σε αντίστοιχο πεδίο (θετική και τεχνολογική κατεύθυνση) καθώς και ψυχοτεχνικές και αθλητικές δοκιμασίες επιπέδου ΤΕΦΑ. Η εισαγωγή τους στις σχολές θα γίνεται μετά από την εκτέλεση στρατιωτικής θητείας 14 μηνών στο αντίστοιχο σώμα. Για τις γυναίκες θα ισχύει το ίδιο καθεστώς.

Με την ανωτέρω μεθόδευση επιτυγχάνεται η βελτίωση του ακαδημαϊκού επιπέδου των Αξιωματικών και η στόχευση στην επιχειρησιακή του ολοκλήρωση αφού η μετεκπαίδευσή τους, με μέριμνα της υπηρεσίας, σε μεταπτυχιακό επίπεδο, και άνω θα επιτρέπεται από το βαθμό του ταγματάρχη. Έτσι οι νέοι που θα εισέρχονται στο στράτευμα θα είναι πιο συνειδητοποιημένοι και αποφασισμένοι να υπηρετήσουν την πατρίδα σε σχέση με αρκετούς νέους που σήμερα βλέπουν την υπηρεσία του ως θέση βατήρα για την μετέπειτα ακαδημαϊκή εξέλιξη. Επίσης θα πρέπει να εισαχθεί η 20ετής υποχρεωτική υπηρεσία (εκτός της σχολής) σε σχέση με τα 12 έτη που ισχύει σήμερα (συμπεριλαμβανομένης της σχολής)

Αντίστοιχη μεθόδευση, με ένα έτος διάρκειας της στρατιωτικής σχολής θα πρέπει να ισχύει και για το υγειονομικό προσωπικό. Αυτό όμως αποτελεί ένα εσωτερικό ζήτημα των ενόπλων δυνάμεων που δεν επηρεάζει την Εθνική Άμυνα σε πρώτο τουλάχιστον βαθμό.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

- 14 μήνες θητεία για όλους του άρρενες μετά το λύκειο (01 Ιουλίου με 31 Αυγούστου του επόμενου έτους)
- Δυνατότητα για δυο αναβολές στο πλαίσιο εισαγωγής σε ελληνικό πανεπιστήμιο
- Αύξηση αποζημίωσης
- Εκπαίδευση γυναικών σε αντικείμενα συμβατά με την παλλαϊκή άμυνα μετά το λύκειο (01 – 20 Ιουλίου)
- Μόνιμη εφεδρεία ανεξάρτητων τμημάτων
- Μη μόνιμη εφεδρεία
- Ριζική αλλαγή στο καθεστώς των στρατιωτικών σχολών